

Taloustorstai

Taloustorstai-ekstra: Kuntatalousohjelma 14.4.2022 klo 9-11

Kehysriihen vaikutukset kuntiin, Timo Reina ja Sanna Lehtonen

Päivitetyt kuntien verotuloennusteet, Benjamin Strandberg

Kuntatalouden kehitysarvio, Minna Punakallio

Päivitettyt kuntien verotuloennusteet

Taloustorstai 14.4.2022

Benjamin Strandberg @bestrandb

Kevään veroennuste sisältää merkittäviä muutos- ja epävarmuustekijöitä

Minna Punakallio 8.3.2022

Venäjän hyökkäys Ukrainaan luo Euroopan rajalle uuden rautaesiripun ja heikentää rajusti tulevaisuudennäkymiä

- Sodan ensimmäiset vaikutukset aiheutunevat kulutusveroihin.
 - Kuntien verotulot eivät siis ensi kädessä ainakaan romahda, mutta aiheuttaa kuitenkin suurta epävarmuutta.
- Koronaviruspandemia aiheuttaa omalta osaltaan yhä epävarmuutta, mutta ei niin suuressa määrin enää.
- Sote-uudistukseen liittyvät epävarmuustekijät pääosin kuitenkin hälventyneet. Epävarmuudet tulopohjassa korostuvat.

Ansiotulojen kehitysarvio ei ole muuttunut merkittävästi tammikuusta

- Parantunut verovuosi 2021 nosti palkkasumman pohjaa, mutta palautui heti vanhalle tasolle kuluvana ja ensi vuonna. Vuosille 2024-2026 verrattain varovaisempaa kehitystä.
 - Työllisyysasteen oletettu tasainen positiivinen kehitysura vuoteen 2026 asti näkyy palkkasumman suhteellisen hyvässä kehityksessä.
- Työttömyyden oletettu supistuminen näkyy vastaavasti työttömyysturvaetuuksien kehitysprosentteissa.

KUNNALLISVERON VEROPOHJA				KOKO MAA , Milj. €			
ANSIOTULOT	2020	2021**	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**
Palkkatulot yhteensä	92 060	96 800	100 000	103 100	106 000	108 800	111 700
<i>Muutos %</i>	-0,1	5,1	3,3	3,1	2,8	2,6	2,7
Eläketulot	33 642	33 980	35 200	36 960	38 180	39 290	40 270
<i>Muutos %</i>	3,2	1,0	3,6	5,0	3,3	2,9	2,5
Työttömyysturva	4 917	4 590	3 950	3 880	3 850	3 890	3 950
<i>Muutos %</i>	39,0	-6,6	-14,0	-1,8	-0,9	1,1	1,5
Muut sos.turvaetuudet	2 717	2 890	3 100	3 170	3 230	3 280	3 330
<i>Muutos %</i>	4,3	6,4	7,3	2,3	1,9	1,5	1,5
Maa- ja metsätalous	654	630	570	580	590	600	610
<i>Muutos %</i>	-3,5	-3,7	-9,5	1,8	1,7	1,7	1,7
Elinkeinotoim. + muut	5 195	5 340	5 490	5 660	5 820	5 980	6 170
<i>Muutos %</i>	-3,2	2,8	2,8	3,1	2,8	2,7	3,2
ANSIOTULOT YHTEENSÄ	139 185	144 230	148 310	153 350	157 670	161 840	166 030
<i>Muutos %</i>	1,7	3,6	2,8	3,4	2,8	2,6	2,6

Kuluvalle vuodelle osoitetut korotetut vähennykset supistaa kunnallisveroa

VÄHENNYKSET	2020	2021**	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**
Palkansaajan vak.maksut	8 661	9 410	9 650	10 050	10 450	10 850	11 250
% palkoista	9,4	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7
Vähennetyt matkakustan.	1 431	1 470	1 930	1 620	1 310	1 000	700
Muut tulonhankk. vähennykset	3 156	2 770	2 890	3 090	3 290	3 490	3 690
Eläketulovähennys	6 126	6 090	6 300	7 400	8 500	9 600	10 700
% eläkkeistä	18,21	17,92	17,90	20,02	22,14	24,26	26,38
Ansiotulovähennys	6 138	6 030	5 910	5 830	5 750	5 670	5 590
Perusvähennys	4 200	4 320	4 530	4 350	4 170	4 000	3 830
Vapaaeht. eläkem. + muut väh.	394	320	310	240	170	100	30
VÄHENNYKSET YHT.	30 106	30 410	31 520	32 580	33 640	34 700	35 760
<i>Muutos %</i>	0,5	1,0	3,7	3,4	0,9	0,7	0,9

Korotettu matkakuluvähennys vähentää kunnallisveroa noin -100 milj. € tänä vuonna (kompensoidaan valtionosuusjärjestelmän kautta)

Korotettu eläketulovähennys ja korotettujen etuustulojen nettovaikutus noin -30 milj. € vuositasolla (ei kompensoida kunnille).

Lopullinen tuloveroprosentin leikkaus vuodelle 2023: -12,64 % -yksikköä

- Tuloveroprosentin leikkaus lopullinen.
 - laskenta perustui kuntien toimittamiin tilipäätös- (2021) ja talousarviotietoihin (2022)
- Muuttuneen veroprosentin vaikutus maksettavaan kunnallisveroon vuonna 2023 (7,62 % → 7,37 %) noin **-300** milj. €.
 - Arvioitu maksettava kunnallisvero laskee yhteensä **-360** milj. € v 2023 vrt. tammikuun veroennusteeseen.

VEROVUOSI	KOKO MAA , Milj. €			
	2023**	2024**	2025**	2026**
Ansiotulo - vähennykset	120 770	124 810	128 740	132 630
Tuloveroprosentti, painotettu ka	7,37	7,37	7,37	7,37
VERO (Tulon perusteella)	8 901	9 198	9 488	9 775
Työtulovähennys	130	110	110	110
Muut vähenn. verosta	31	38	38	45
Vähenn. verosta yhteensä	161	148	148	155
MAKSETTAVA VERO	8 740	9 050	9 340	9 620
<i>Muutos %</i>	-59,4	3,6	3,2	3,0
Jää kertymättä	60	60	60	60
KERTYY KOLMEN VUOD. AIKANA	22 422	23 212	23 974	24 757

Kunnallisveron arvioidut tilitykset 2022-2026

- vertailu veroennustekehikkoon joka päivitettiin 7.1.2022

- Kuluvana vuonna kunnallisveron tilitykset pienenee noin **-100** milj. € pääosin heikentyneen verovuoden 2022 johdosta.
- Ensi vuonna vastaavasti noin **-350** milj. € pääosin suuremman tuloveroprosenttileikkauksen johdosta.
- Verovuosien 2022 ja 2021 ”verohännät” kalenterivuonna 2023 yhteensä arviolta noin 1,1 miljardia euroa.

KUNNALLISVERON TILITYKSET			KOKO MAA , Milj.€		
TA -VUODEN ENNAKOT	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**
Tilitys kunnille TA-vuodelta	19 600	7 940	8 210	8 470	8 720
<i>Muutos %</i>	2,9	-59,5	3,5	3,2	3,0
<i>Osuus maksettavasta %</i>	91,1	90,8	90,7	90,7	90,6
TILITYKSET ED. VUODELTA	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**
<i>Kuntaryhmän jako-osuus</i>					
Ennakot (tammi-lokakuu)	1 630	1 570	600	630	660
Maksuunpanotilitys + muut	20	50	50	60	60
Tilitys kunnille ed.vuodelta	1 650	1 610	650	690	720
TILITYKSET VUODELTA t-2	2022**	2023**	2024**	2025	2026**
Jäännösverot + muut	150	160	180	50	50
TILITYKSET AIK. VUOSILTA	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**
Muut tilitykset	50	50	60	50	50
TILITYKSET YHTEENSÄ	21 450	9 760	9 100	9 260	9 540
<i>Muutos %</i>	3,6	-54,5	-6,8	1,8	3,0

Yhteisövero kasvaa tammikuun arvioihin verrattuna selvästi paremmin

- Verovuosi 2021 selvästi aikaisempia arvioita parempi
 - Arviolta jopa noin 500 milj. € paremmin ja tämä näkyi tammikuun ja helmikuun tilityksissä (2021 lisäennakot).
 - Hyvä kehitys heijastuu myös tulevien vuosien maksuunpanoarvioihin.
- Päivitetyissä jako-osuuksissa 2023-2026 huomioitu T&K –lisävähennykset
 - Tämän hetken arvioitu vaikutus -100 milj. € vuositasolla joka siis nostaa kuntaryhmän jako-osuuksia.

MAKSETTAVA YHTEISÖVERO		KOKO MAA , Milj.€					
VEROVUOSI	2020	2021**	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**
VEROTETTAVA TULO	27 471	33 600	34 700	36 300	37 700	39 100	41 400
<i>Muutos %</i>	-5,7	22,3	3,3	4,6	3,9	3,7	5,9
<i>Yhteisöveroprosentti</i>	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
MAKSUUNPANTAVA VERO	5 494	6 720	6 940	7 260	7 540	7 820	8 280
MAKSETTAVA YHTEISÖVERO	5 494	6 720	6 940	7 260	7 540	7 820	8 280
<i>Kuntaryhmän osuus</i>	0,4213	0,4434	0,3376	0,2248	0,2231	0,2225	0,2143
KUNTIEN OSUUS YHT.VEROSTA	2 315	2 980	2 340	1 630	1 680	1 740	1 770
<i>Muutos %</i>	26,9	28,7	-21,5	-30,3	3,1	3,6	1,7

Yhteisöveron hyvä kehitys näkyy erityisesti tämän ja ensi vuoden tilityksissä

- vertailu veroennustekehikkoon joka päivitettiin 7.1.2022

- Tämän vuoden tilitykset parantuvat arviolta **630** milj. € vrt. tammikuun arvioon.
 - Verovuosi 2022: +140 milj. €
 - Verovuosi 2021: +**480** milj. €
 - Verovuoisi 2020: +10 milj. €
- Ensi vuoden tilitysarvio **330** milj. € parempi vrt. tammikuun arvioon.
 - Verovuosi 2023: +180 milj. €
 - Verovuosi 2022: +150 milj. €
- Verovuoden 2022 ”verohäntä” vuonna 2023 arviolta noin 150 milj. €

YHTEISÖVERON TILITYKSET						
TILIVUOSI	2021	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**
Verovuodelta 2021	2 111	710	20	0	0	0
Verovuodelta 2022	128	1 710	450	20	0	0
Verovuodelta 2023		110	1 250	220	10	10
Verovuodelta 2024			70	1 320	240	10
Verovuodelta 2025				60	1 380	240
Verovuodelta 2026					60	1 400
Verovuodelta 2027						50
TILITYKSET YHTEENSÄ	2 859	2 570	1 790	1 620	1 690	1 710
<i>Muutos %</i>	45,4	-10,1	-30,4	-9,5	4,3	1,2

Ennakkotiedot: kunnat ovat saamassa tänä vuonna kiinteistöveroista ensimmäistä kertaa yli kaksi miljardia euroa

Verohallinnon tiedote, 31.3.2022

– Tänä vuonna kasvu johtuu erityisesti siitä, että rakennusten verotusarvot ovat kasvaneet, koska niiden jälleenhankinta-arvoja on korotettu. Syynä tehtyyn korotukseen on rakennuskustannusten kallistuminen. Viime vuonna kiinteistöveron tuoton kasvu johtui puolestaan pääosin kuntien tekemistä kiinteistöveroprosenttien nostoista, kiinteistöverotilastoista vastaava ylitarkastaja **Jenna Lempiäinen** Verohallinnosta kertoo.

KIINTEISTÖVERON VEROPOHJA JA MAKSETTAVA VERO			
VEROTUSARVOT ja PROSENTIT /		7.1.2022	1.4.2022
VEROVUOSI		2022**	2022**
Yleisen kiinteistövero-% alaiset			
maapohja	47 500	→	47 541
<i>muutos, %</i>			0,1
rakennukset	58 000	→	61 206
<i>muutos, %</i>			5,5
Vakituiset asuinrakennukset	124 000	→	128 999
<i>muutos, %</i>			4,0
Muut asuinrakennukset	8 100	→	8 377
<i>muutos, %</i>			3,4
Voimalaitokset	2 650	→	2 777
<i>muutos, %</i>			4,8
Yleishyödylliset yhteisöt	2 650	→	2 516
<i>muutos, %</i>			-5,0
Rakentamaton rak.paikka	600	→	592
<i>muutos, %</i>			-1,4
Verotusarvot yhteensä	243 500	→	252 008
<i>muutos, %</i>			3,5
MAKSETTAVA KIINT.VERO	2 020	→	2 085
<i>Muutos %</i>			3,2

Kiinteistöverotilityksissä sama oletus kuin aikaisemmin, eli että noin 10 %:ia verovuoden maksuunpanosta kertyy seuraavana vuonna.

Arvioidut verotulot yhteensä koko maassa kasvaa vuosina 2022 ja 2023

- vertailu veroennustekehikkoon joka päivitettiin 7.1.2022

- Kiitos yhteisö- ja kiinteistöveron verotulot yhteensä arviolta jopa parempi ensi vuonna! (vrt. veroennuste 01/2022).
- Vuosina 2024-2026 kehitys kuitenkin verrattain heikompaa samalla kun talouden näkymät heikentyvät.
- Venäjän aloittama sota Ukrainassa aiheuttaa epävarmuutta, ainakin pidemmällä aikavälillä.

KUNTIEN VEROTULOT YHTEENSÄ				KOKO MAA , Milj.€		
TILIVUOSI	2021	2022**	2023**	2024**	2025**	2026**
Verolaji						
Kunnallisvero	20 706	21 450	9 760	9 100	9 260	9 540
Muutos %	2,4	3,6	-54,5	-6,8	1,8	3,0
Yhteisövero	2 859	2 570	1 790	1 620	1 690	1 710
Muutos %	45,4	-10,1	-30,4	-9,5	4,3	1,2
Kiinteistövero	1 973	2 060	2 080	2 100	2 120	2 130
Muutos %	12,9	4,4	1,0	1,0	1,0	0,5
VEROTULO KIRJATTAVA	25 538	26 080	13 630	12 820	13 070	13 380
Muutos %	6,7	2,1	-47,7	-5,9	2,0	2,4

Benjamin Strandberg
Asiantuntija | Sakkunnig
Elinvoima ja talous -yksikkö | Enheten för livskraft och ekonomi
Suomen Kuntaliitto ry | Finlands Kommunförbund rf
Toinen linja 14, 00530 Helsinki
+358 9 771 2082, +358 50 594 0603
Benjamin.Strandberg@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

Kuntatalouden kehitysarvio

Taloustorstai 14.4.2022

@MinnaPunakallio

Kuntien tuore kehitysarvio löytyy kevään 2022 kuntatalousohjelmasta

Kuntatalousohjelma vuosille 2023–2026 on julkaistu

Valtiovarainministeriö 13.4.2022 14.01
TIEDOTE

Kuntatalous pysyi vuonna 2021 edellisenä tapaan vahvana, mutta tilanteen arvio heikkenevän vähitellen kehyskaudella. Kuntaryhmäkohtaiset erot kuntatalouskehityksessä ovat varsin suuria. Kunta näkymiin luovat tällä hetkellä runsaasti epävarmuutta muun muassa Venäjän ja Ukrainaan sekä koronaepidemian jatku-

Ensi vuonna kuntatalouden kehitystä leimaa voimakkaasti sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoin koskevia vaikutusarvioita on kuntatalousohjelmassa tarkennettu. Vaikutusarvioissa on otettu huomioon tuloverotuloennusteet sekä tiedot siirtävistä nettokustannuksista.

Valtion tuki ja talouden elpyminen vahvistivat kuntataloutta vuonna 2021

Kuntatalouden vuosi 2021 oli vuoden 2020 tapaan poikkeuksellinen. Kumpanakin vuonna koronaepidemia vaikutti kuntien tulo- ja menokehitykseen. Toisaalta epidemian taloudelliset vaikutukset jäivät neljänneksi pienemmiksi kuin vuonna 2020.

Kuntien ja kuntayhtymien kirjanpidon mukaisen kehitysarvion ohella VM on päivittänyt myös kansantalouden tilinpidon mukaisen talousennusteen.

VM:n taloudellisen katsauksen julkisen talouden osio kuvaa tällä kertaa myös kuntien kirjanpidon ja kansantalouden tilinpidon välisiä eroja (s. 95–97).

Lisätieto:

	2020	2021	2022**	2023**	2024**
	miljardia euroa				
Kuntien ja kuntayhtymien toiminnan ja investointien rahavirta	-0,4	-0,4	-0,2	1,1	-0,1
Muiden kuin kuntien ja kuntayhtymien nettoluotonantovaikutus ¹	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Kuntien ja kuntayhtymien paikallishallintosektorin ulkopuolelle luokiteltavan toiminnan vaikutus	0,5	-0,0	-0,6	-0,1	-0,1
Osakkeiden hankinnat ja myynnit	0,2	0,1	-0,0	-0,0	-0,0
Omaisuusmenojen ja -tulojen käsite-erot	-0,0	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1
Ajoituserot	0,1	-0,1	-0,3	-1,7	-0,3
Muut erot ²	-0,2	-0,1	0,0	-0,3	-0,3
Paikallishallinnon nettoluotonanto (+)/-otto (-)	-0,1	-0,8	-1,5	-1,4	-1,1

¹ Paikallishallintoon luokitellut, kuntataloustilaston ulkopuoliset yhtiöt sekä Ahvenanmaan maakuntahallinto, Kuntaliitto, Kuntatyönantajat ja Kuntien takauskeskus.

² Sisältää mm. eroja pääomansiirroissa ja investointiavustuksissa.

Lähde: Tilastokeskus, VM

**Hae VM:n sivuilta
myös
kuntatalouden
kehitysarvioon
liittyvät
kuntakohtaiset
painelaskelmat**

**Sote-
siirtolaskelmat
on
päivitetty.**

Kehitysarvion kevään 2022 uudet linjaukset

Valtion toimien yhteisvaikutus kuntatalouteen on lähellä neutraalia

- Peruspalvelujen valtionosuuden kehystason korjaus, +344 milj. euroa v. 2023-
- Indeksitarkistukset 2023-2026
- VM:n hallinnonalalle sovittu sopeutus toteutetaan kuntien valtionosuuksista, -43 milj. euroa vuonna 2023 ja -33 milj. euroa vuonna 2024
 - Aiemmin sovittu 24 milj. euron leikkaus
 - Kuntien digi-kannustimeen liittyvä kertaluonteinen leikkaus v. 2023, -10 milj. euroa
 - Yhdistymisavustusten tasoa alennetaan 9 milj. euroa 2023-
- Laajenevat tehtävät ja verotuottovaikutukset korvataan
- Hallitus korvaa koronapandemiaan ja Ukrainan sotaa pakenevien henkilöiden palveluiden kustannuksia.
- Ammatillisen koulutuksen rahoituspohja, +50 milj. euroa

**Kunnissa
kehyskauden
vuosiin ei juuri
kohdistu
päätosperäisiä
toimia.**

Kehitysarvion taustalla VM:n talousennuste

Venäjän hyökkäys Ukrainaan synkentää talouden näkymiä

Kokonaistaloudelliset ennusteet

<u>muutos-%</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>	<u>2026</u>
BKT, määrän muutos	3,5	1,5	1,7	1,5	1,3	1,2
BKT, muutos (syksyn 21 ennuste)	3,3	2,9	1,4	1,1	1,0	
Palkkasumman muutos	5,0	3,6	3,3	3,1	2,9	3,1
Yleisen ansiotason muutos	2,3	2,6	2,5	2,6	2,7	2,8
Kuntien ansiotason muutos	2,4	2,6	2,5	2,6	2,7	2,8
Kuluttajahintojen muutos	2,2	4,0	2,1	1,7	1,9	1,9
Valtionosuusindeksi muutos	2,6	3,2	2,5	2,4	2,5	2,8
Työttömyysaste	7,7	7,2	6,8	6,6	6,5	6,4

Kansantalouden ennusteet vuodelle 2022

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2021/2022	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- indeksin muutos, %	Inflaatio, %
OECD	joulukuu	2,9	6,6
Danske Bank	joulukuu	2,8	6,9	2,7	2,3
Suomen Pankki**	joulukuu	2,6	7,1	2,4	2,4
Hypo	tammikuu	3,0	7,0	3,0	2,5
Nordea	tammikuu	3,0	6,7	2,6	2,7
Handelsbanken	tammikuu	3,0	6,7	2,8	2,6
Euroopan komissio	helmikuu	3,0	6,9
Kuntarahoitus*	maaliskuu	2,6	6,9	..	3,7
OP	maaliskuu	2,0	6,9	3,0	4,4
ETLA	maaliskuu	2,1	6,8	2,7	3,3
PTT	maaliskuu	0,5	6,6	3,5	5,0
Labore	huhtikuu	1,8	6,8	2,8	4,5
VM	huhtikuu	1,5	7,2	2,6	4,0

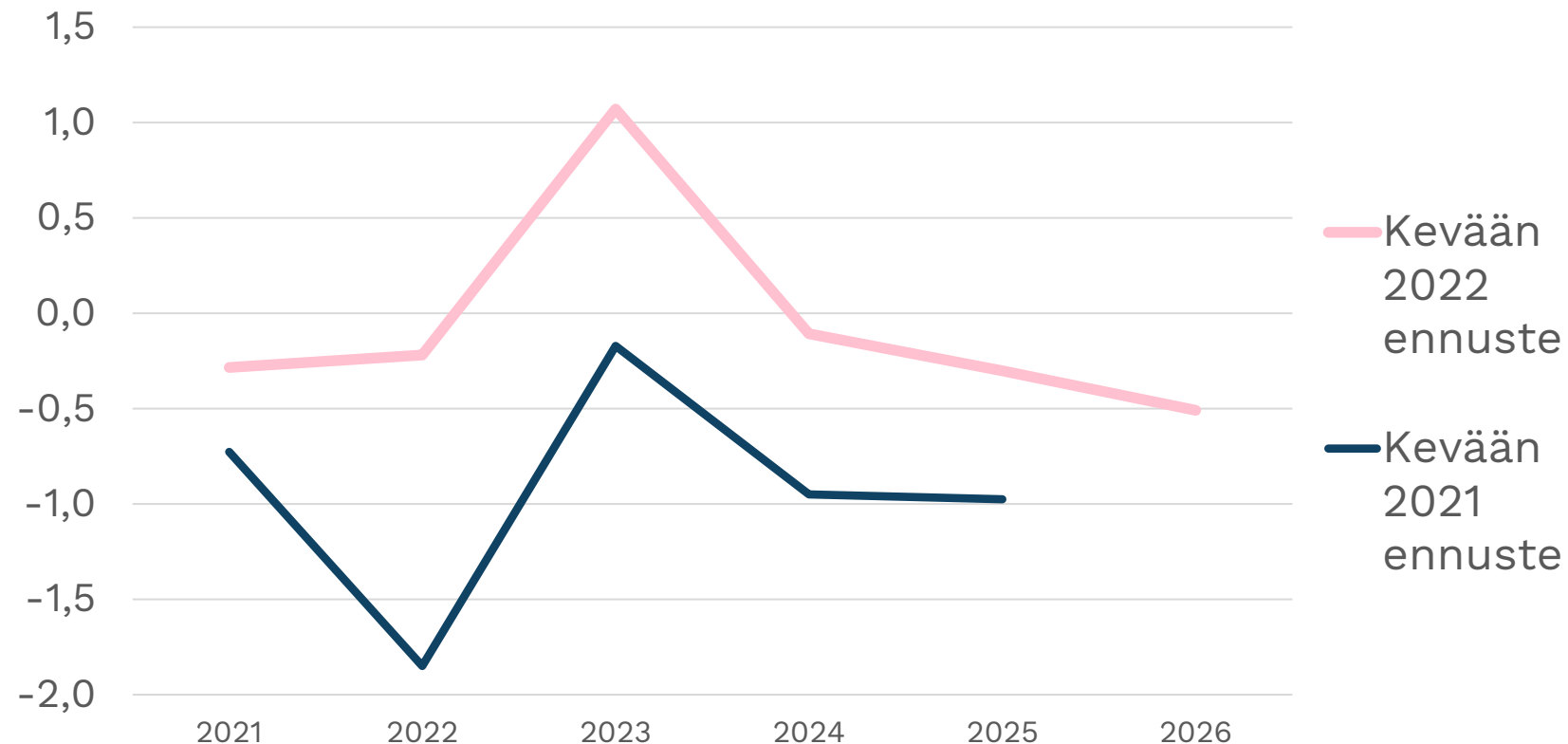
A young boy is climbing a rope structure, looking determined and slightly strained. He is wearing a blue t-shirt. The background is a green field. The text "Kuntatalouden kehitysarvio" is overlaid in white. There are yellow and pink decorative elements on the ropes.

Kuntatalouden kehitysarvio

Kuntatalouden kehitysarvio on vahvistunut viime keväästä

Toiminnan ja investointien rahavirta, miljardia euroa

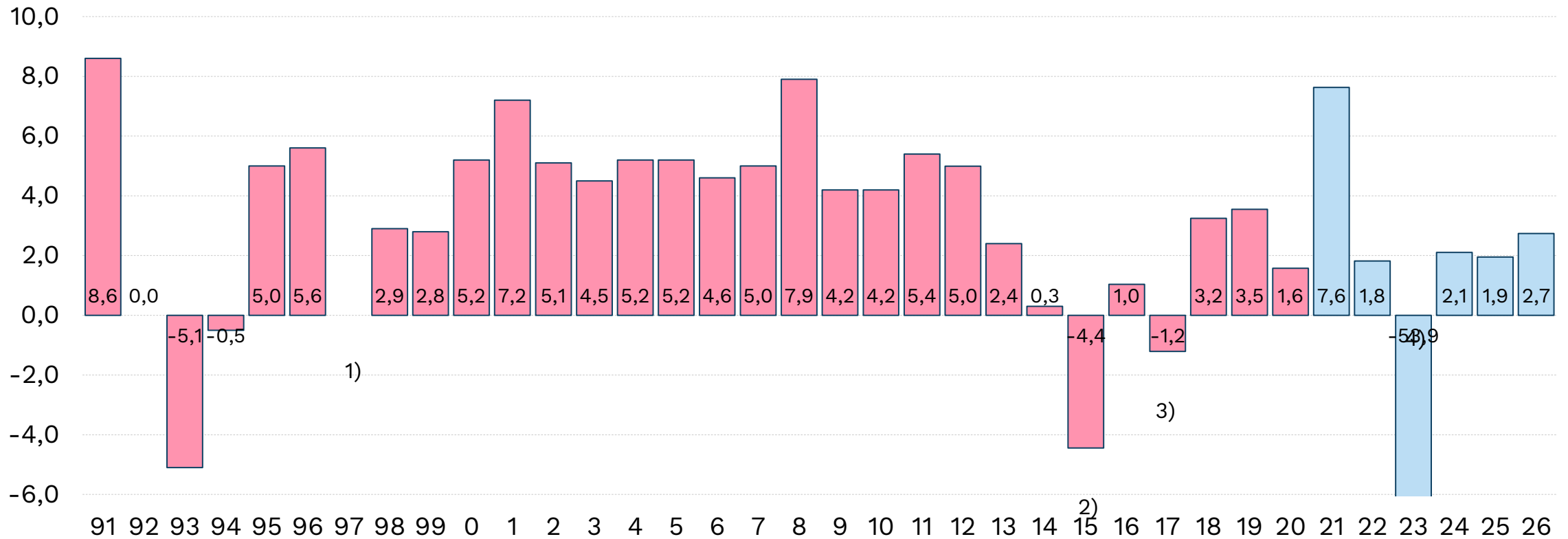
Huom.
Eroaa JTS:n
rahoitusasema-
tavoitteesta

Kuntatalous vuonna 2022

- Yhteisöveroennustetta 2022 on nostettu merkittävästi, kunnallisvero pysynyt suurin piirtein ennallaan
- Toimintakate heikkenee:
 - Menot kasvavat +1,8 % eli noin 800 milj. euroa
 - Kustannustason nousu +3,2 %
 - Koronamenoja noin 500 milj. euroa
 - Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan aiheutuu noin 75 milj. euroa menot. Summat tarkentuvat myöhemmin.
 - henkilöstömenosäästöjä noin 100 milj. euroa
 - Toimintatulot laskevat noin 5,8 % eli 600 milj. euroa
- HKL:n yhtiöittäminen pienentää nettoinvestointeja ja kohentaa kertaluonteisesti toiminnan ja investointien rahavirtaa: +660 milj. euroa

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulujen kasvu-%

1) Mm. opetustoimen ylläpitäjämallin johdosta vuosi 1997 ei ole vertailukelpoinen aikaisempien vuosien kanssa

2) Vuosina 2014-2015 toimintamenojen kasvua hidastaa kunnallisten ammattikorkeakoulujen sekä liikelaitosten yhtiöittäminen.

Lisäksi vuonna 2015 menojen tasoon vaikuttaa tilastouudistus. Ilman näitä toimenpiteitä kasvu vuosina 2014 ja 2015 noin 1 %.

3) Vuonna 2017 toimintamenoissa näkyy perustoimeentulotuen maksatuksen ja laskutuksen siirto

Kelalle sekä kiky-sopimus. Ilman näitä toimenpiteitä kasvu olisi noin 1 %.

4) Sote-uudistus vähentää kuntien toimintakuluja.

**Sote-uudistuksen
vaikutuksia
kuntatalouteen on
kuvattu
ohjelman
kappaleessa 3.1.**

Kuntataloudesta siirtyvien erien jakauma (liite 2)

	Milj. €
Palkat ja palkkiot	9 176
Työnantajan sosiaaliturvamaksut	2 334
Ostot	11 090
Sosiaaliavustukset	735
Muut toimintakulut	672
Myyntitulot	700
Maksutulot	1 521
Tuet ja avustukset	501
Muut toimintatuotot	361
Valmistus omaan käyttöön	3
Toimintatuotot	3 087
Toimintakulut	24 008
Kuluminen	313
Toimintakate	-20 921
Nettokustannukset	-21 234
Investoinnit	950
Lainakanta 31.12	5 100
Kassavarat 31.12	300

Vuonna 2023

- Siirtyvien nettokustannusten yhteismäärä +21,2 mrd. €
- Peruspalvelujen valtionosuus -5,36 mrd. €
- Veromenetyksen kompensatio -1,94 mrd. €
- Yhteisövero kolmasosa ryhmäosuudesta, -0,82 mrd. €
- Kunnallisveroa -13,17 mrd. €

**KTO:n taulukko 9
kuva kuntien
tuloslaskelman
muodostumista nyt ja
uudistuksen
jälkeen
vuoden 2022 tasolla.**

Siirtyvät investoinnit 0,95 mrd. €

Siirtyvät lainat 5,1 mrd. €

**Laskelmia ja
kuntien
valtiosuuslakia
päivitetään
keväällä 2022.**

Kuntatalouden menot 2024-2026 kasvavat keskimäärin 2,3 %

- Vuosi 2023 on hyvin poikkeuksellinen: sote-uudistus
 - Menot laskevat 54 %. Laskua kiihdyttää sote-siirron lisäksi päättyvä hallituskausi.
- Toimintamenojen kasvu aiheutuu pääasiassa hintojen noususta.
- Peruspalvelujen hintakehitys on keskimäärin 2,6 % vuodessa.
- Koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelutarve laskee, mutta kehitysarviossa palvelutarpeen laskusta on huomioitu vain osa

Sote näkyy kuntien tulojen muutoksissa vielä 2024

- Vuosina 2024-2026 toimintatulot kasvavat keskimäärin 1,5 %
- Verotulot laskevat vuonna 2024
- Vuosina 2024-2026 kuntien valtionosuudet kasvavat keskimäärin 1,7 %
- Verorahoitus yhteensä kasvaa keskimäärin 2,1 % vuosina 2025-2026

Kuntien ja kuntayhtymien talous

painelaskelman mukaan, mrd.€

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Toimintakate	-30,64	-31,78	-33,20	-12,82	-13,08	-13,41	-13,87
Verotulot	23,94	25,52	26,12	13,69	12,93	13,17	13,49
Valtionosuudet	11,05	10,10	10,83	3,76	3,80	3,86	3,95
Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,37	0,52	0,40	0,45	0,45	0,43	0,43
Vuosikate	4,71	4,36	4,15	5,09	4,09	4,04	3,99
Poistot	-3,09	-3,05	-3,13	-2,91	-3,01	-3,11	-3,21
Satunnaiset erät, netto	0,09	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
Tilikauden tulos	1,71	1,43	1,14	2,31	1,21	1,06	0,91
Tulorah. korjauserät	-0,49	-0,66	-0,66	-0,66	-0,66	-0,66	-0,66
Tulorahoitus, netto	4,31	3,83	3,61	4,55	3,56	3,51	3,46
Investoinnit, netto	-4,69	-4,11	-3,83	-3,48	-3,66	-3,81	-3,97
Rahoitusjäämä ¹⁾	-0,38	-0,28	-0,22	1,07	-0,11	-0,30	-0,51
Lainakanta	23,41	24,18	25,26	19,45	19,91	20,58	21,45
Rahavarat	7,94	8,18	8,16	7,86	7,86	7,87	7,87

1) Rahoitusjäämä = Toiminnan ja investointien rahavirta = Tulorahoitus + investoinnit, netto

Tulorahoitus = Vuosikate + satunnaiset erät, netto + tulorahoituksen korjauserät

Päivitetty: 13.4.2022/Mehtonen

Lähde: vuosi 2020 Tilastokeskus, vuosi 2021 Valtiokonttori, vuosien 2022-2025 arviot VM 13.4.2022

Kuntasektorin vuosikate ja tilikauden tulos

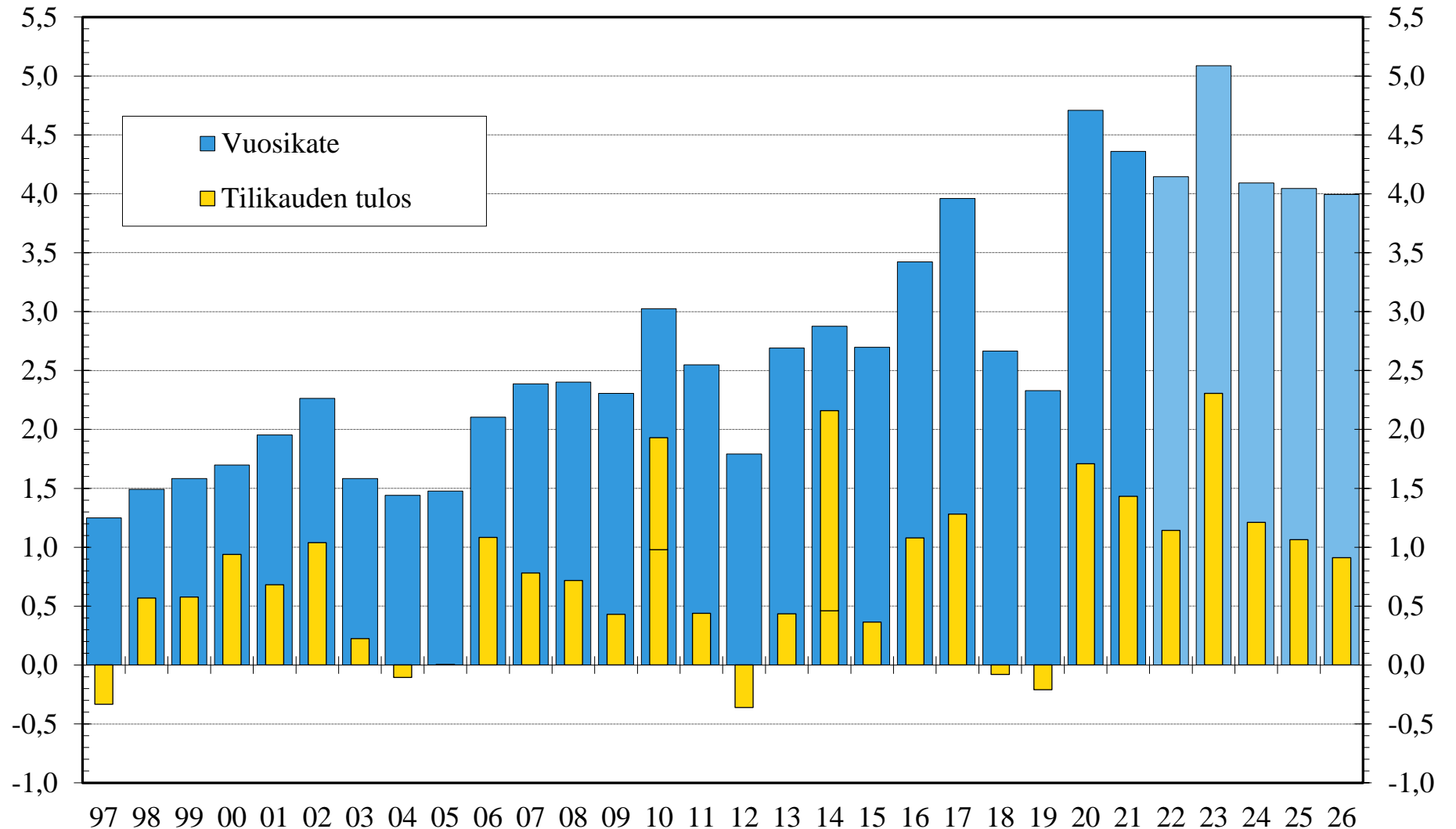
painelaskelman mukaan, mrd.€

Vuonna 2010 tulos sisältää HSY:n perustamisesta johtuvaa pk-seudun kuntien kirjanpidollista myyntivoittoa 0,95 mrd. euroa.

Vuonna 2014 kunnallisten liikelaitosten yhtiöittäminen paransi tilikauden tulosta 1,7 mrd. euroa.

Vuosien 2016 ja 2017 vuosikatetta vahvistivat kiky-lomarahaleikkaus ja työnantajamaksujen alennukset. Kiky-säästöt leikattiin täysimääräisinä vuosina 2018-2019.

Vuonna 2020 vuosikatetta vahvistaa noin 3 miljardin euron koronatuki kunnille ja sairaanhoitopiireille. Vuodelle 2021 myönnetty koronatuki on noin 2,5 miljardia euroa.

Kuntasektorin vuosikate, poistot sekä investoinnit¹⁾

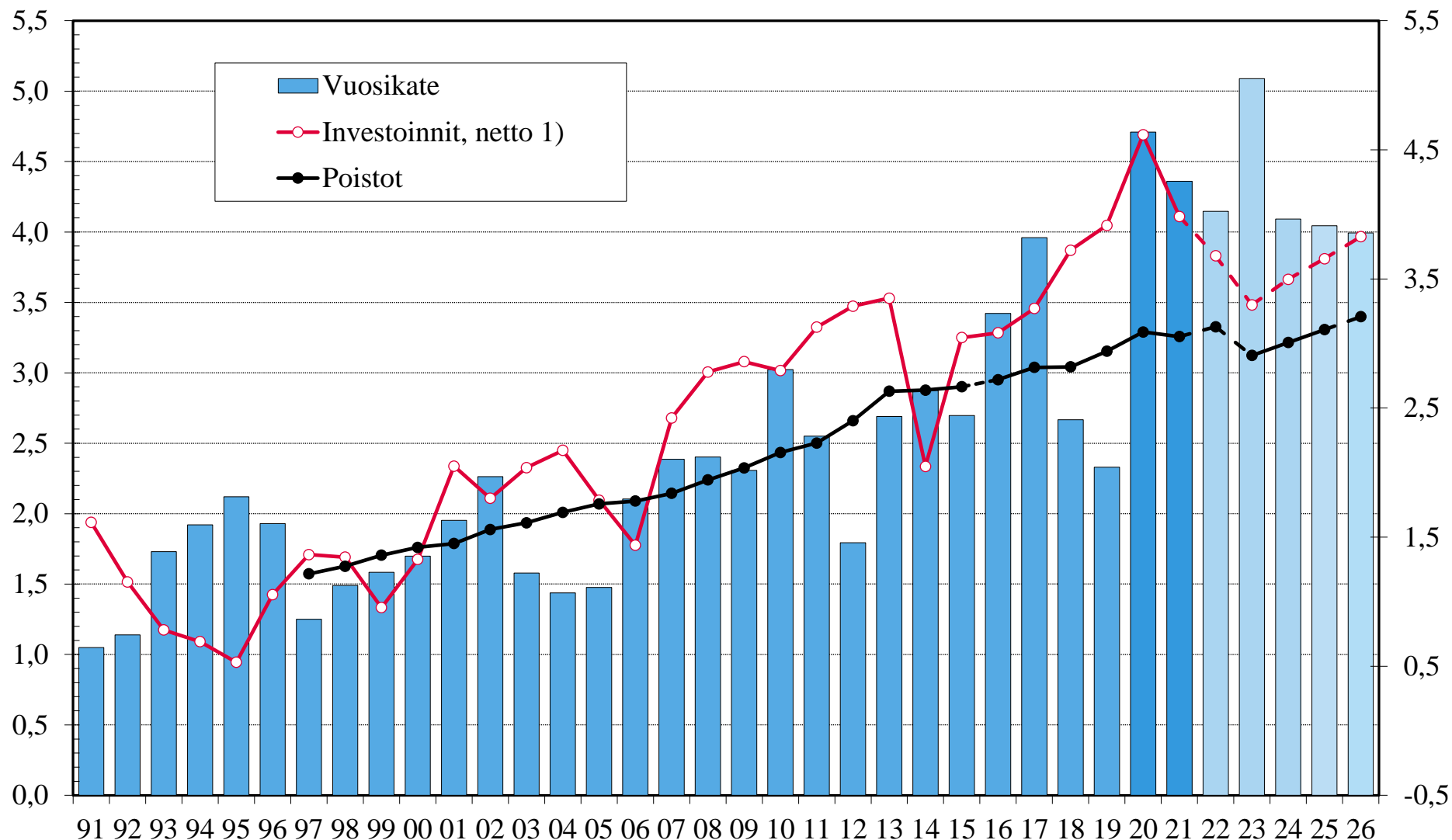
painelaskelman mukaan, mrd.€

Vuoden 2014 nettoinvestointien tasoon vaikuttaa kunnallisten liikelaitosten yhtiöittäminen.

Vuosien 2016 ja 2017 vuosikatetta vahvistivat kilpailukykysojimuksessa sovittu lomarahaleikkaus ja työnantajamaksujen alennukset. Kiky-säästöt leikattiin kuntataloudesta täysimääräisinä vuosina 2018-2019.

Vuonna 2020 vuosikatetta vahvistaa valtion noin 3 miljardin euron koronatuki kunnille ja sairaanhoitopiireille. Vuodelle 2021 myönnettävä koronatuki on vajaa kaksi miljardia euroa.

Vuonna 2023 investoinneissa näkyy sote-uudistuksen voimaantulo.

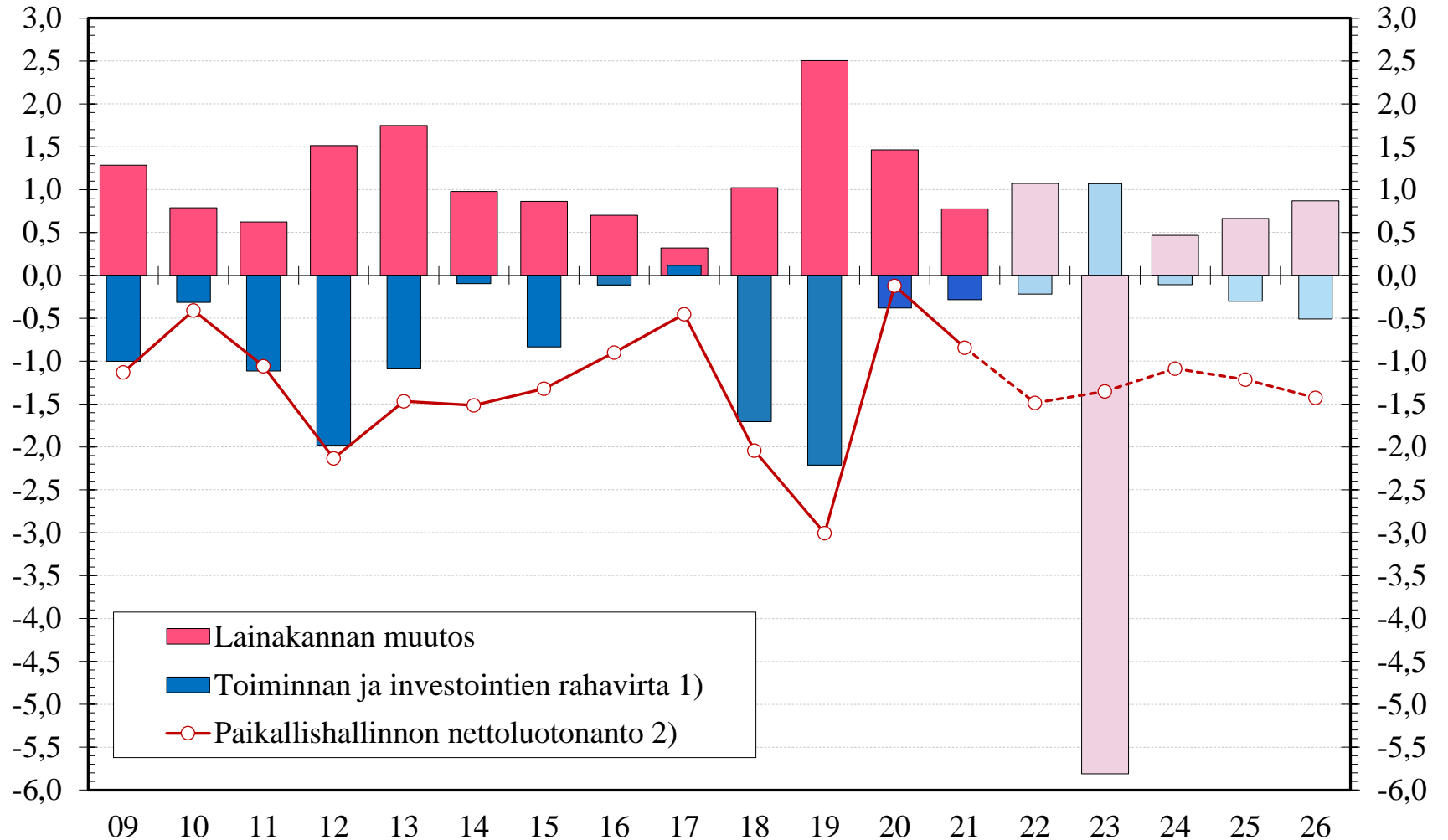

Kuntasektorin toim. ja inv. rahavirta, nettoluotonanto sekä lainakannan muutos

painelaskelman mukaan, mrd.€

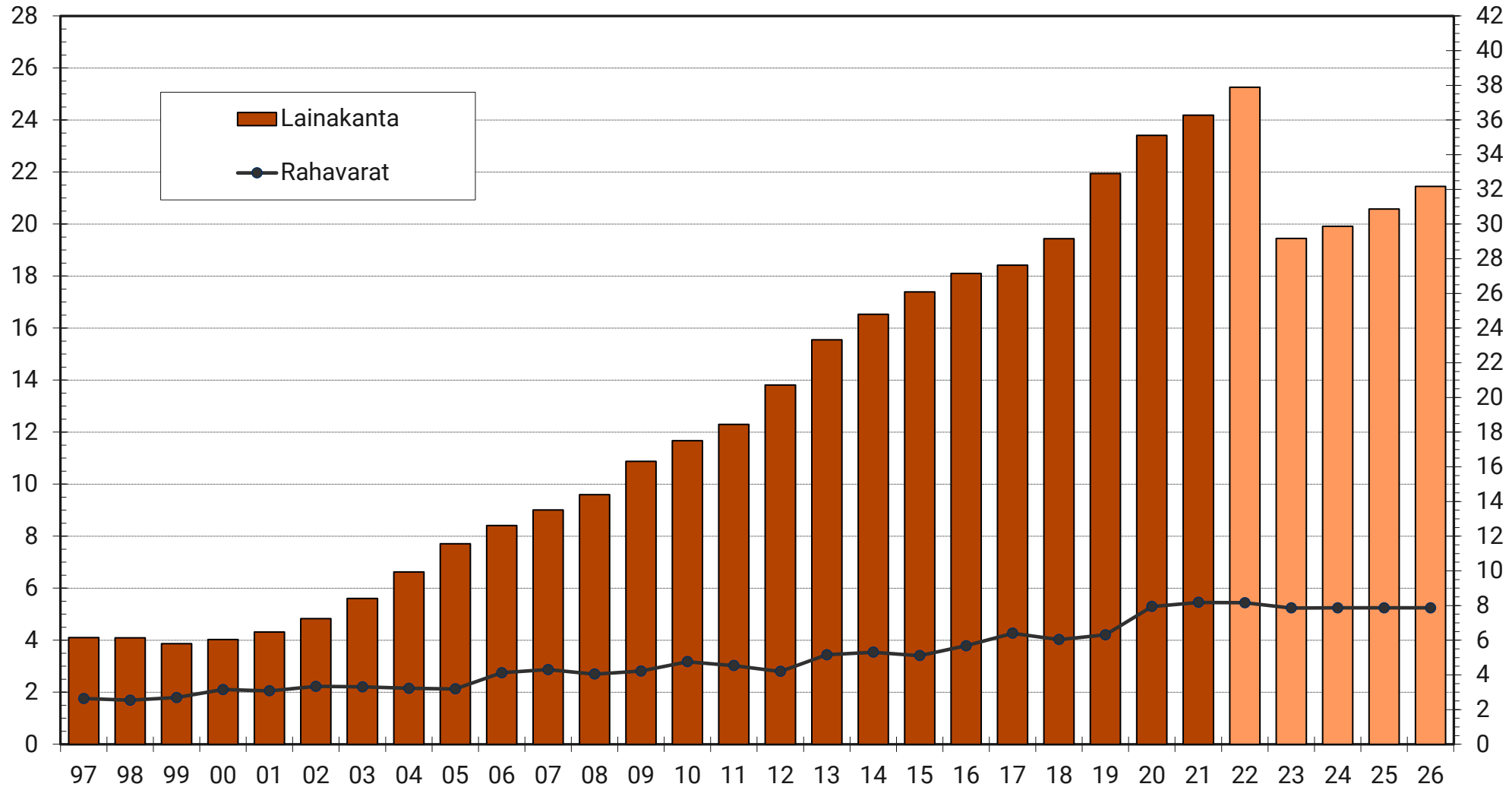
- 1) Alijäämäinen (neg.) rahavirta ilmaisee, että menoja katetaan kassavaroja vähentämällä tai lainalla. Ylijäämäinen (pos.) rahavirta ilmaisee, kuinka paljon varoja jää antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.
- 2) Nettoluotonanto kansantalouden tilinpidon mukaan = Paikallishallinnon kokonaistulojen ja kokonaismenojen erotus

Vuoden 2023 luvuissa on huomioitu sote-uudistuksen vaikutus.

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta ja rahavarat

painelaskelman mukaan, mrd.€

**Riskejä:
palkkaneuvottelut,
sota, pakotteet,
korona**

www.kuntaliitto.fi

KUNTA
LIITTO

Hyvää
pääsiäistä!
Seuraava
Taloustorstai
5.5.2022
klo 9.30
Tervetuloa!

